

D: 17.06.2013
S: 3 side(r)
R:
A: 2013002919 JTR

BREV TIL KUNNSKAPSDEPARTEMENTET OM KLAGESENSUR

Norsk studentorganisasjon (NSO) benytter anledningen til å komme med innspill angående klagesensur i norsk høyere utdanning. Vi mener det er uheldig at institusjonene i Norge velger ulike løsninger for klagesensur, og mener det er på tide at Kunnskapsdepartementet (KD) sier klart i fra hvilken ordning som skal gjelde for alle studenter som klager på karakteren. NSO mener man skal legge universitets- og høyskoleloven til grunn ved klage på karakter, slik at blindsensur blir den gjeldende praksis på alle utdanningsinstitusjoner.

Bakgrunn

Etter forskrift 15.12.06 § 32 i forvaltningsloven kan bedømmelse av prøve, eksamen eller andre prestasjoner ved skole eller annen undervisningsinstitusjon eller ved særlige prøveorgan bare påklages etter de særskilte forskrifter som er fastsatt. Dette innebærer at det er de særskilte reglene i universitets- og høyskoleloven som skal følges ved klage på karakter.

Etter universitets- og høgskoleloven § 5-3 (4) kan en kandidat klage skriftlig på karakteren for sine egne prestasjoner innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. *Ny sensurering* skal da foretas (vår utheving). Ved ny sensurering skal det benyttes minst to nye sensorer, hvorav minst en ekstern, jf. § 3-9 (5). Det er ikke sagt noe nærmere verken i loven eller forarbeidene hvilke opplysninger de nye sensorene skal ha, dvs om de skal få opplyst karakteren fra førstegangssensur, om de skal ha tilgang til eventuell begrunnelse som ble gitt fra institusjonens side eller studentens eventuelle begrunnelse for klagen.

Departementets tolkning

Vi kjenner til at departementet 10. juni 1999 sendte ut et brev til Høgskolen i Hedmark med kopi til alle universitet og høyskoler i Norge der det sto at ny sensurering måtte forstås slik at den nye sensuren skulle gjennomføres mest mulig lik den første sensuren. Dette måtte da innebære at de nye sensorene verken skulle ha tilgang på de første sensorenes karakterfastsettelse og begrunnelse eller studentens begrunnelse for klagen.

Departementets brev førte til en rekke henvendelser fra institusjoner som mente at departementets tolkning var uheldig, og departementet gikk deretter ut med et nytt brev til institusjonene (brev av 31.05.01) der de sa at de ikke fant det riktig å pålegge institusjonene å endre sin praksis.

Departementet begrunnet dette med at loven og forarbeidene ikke er klare og sa at begge løsninger kan velges. Det avgjørende er at den dokumentasjonen som følger besvarelsen ved klagesensurering ikke kun gir uttrykk for en side av saken. Dermed kan institusjonene velge blant følgende ordninger:

- 1) Dersom karakteren ved førstegangssensur skal opplyses til de nye sensorene, skal disse også ha eventuell begrunnelse som er gitt samt studentens eventuelle begrunnelse for klagen.
- 2) Hvis de nye sensorene ikke får informasjon om karakteren, skal de heller ikke ha eventuell

Lakkegata 3 / 0187 Oslo

T: 22 04 49 70

F: 22 04 49 89

E: nso@student.no

W: student.no

S: Jørgen Traasdahl
960 44 612 979 87 927
jorgen@student.no

Begrunnelse som er gitt for karakteren eller studentens begrunnelse for klagen. I rundskriv (F-05-06) fra Kunnskapsdepartementet (KD) om veiledning i behandling av klagesaker er dette opprettholdt.

Kartlegging av institusjonenes bruk av klagesensur

Vinteren 2010/2011 ble det nedsatt en arbeidsgruppe av UHRs utdanningsutvalg som gjennomførte en kartlegging av klagesensuren ved 40 universiteter og høyskoler. Av disse brukte 23 institusjoner forvaltningsloven, og 17 institusjoner den klagesensuren som er beskrevet i UH-loven. Klagesensur der de nye sensorene får opplyst karakteren førte til endring av karakteren i 22,5 % av klagesakene. Tilsvarende tall der de nye sensorene ikke fikk opplyst karakteren var 34 %. Hos de som følger ordningen med at karakteren ble opplyst var det 7,3 % som gikk opp minst to karaktertrinn, og 11 % som gikk ned minst to trinn. Tilsvarende tall der karakteren ikke ble opplyst var 20,8 % og 19,2 %. ¹

Hvorfor NSO mener det er viktig med bare en ordning

Likebehandling av alle studenter ved klagesensur er viktig. Kartleggingen gjort av utdanningsutvalget i UHR viser tydelig at forskjellene er store mellom de ulike ordningene. Det er tankevekkende at hele 34% av klagesakene gir et endret resultat, enten i positiv eller i negativ retning ved bruk av såkalt blindsensur, mens bare 22,5% av klagesakene endret utfall ved bruk av forvaltningsloven. NSO mener det er problematisk at man har to forskjellige ordninger for klagesensur når man ser at de forskjellige ordningene gir store statistiske utslag. Studentenes rett til å klage bør være lik på alle institusjoner og institusjonene bør forholde seg til det samme lovverket. Utfallet av klagen bør ikke være avhengig av hvilken institusjon man kommer fra. NSO mener derfor man bør foreta en ny tolkning av lovverket og komme med en lik ordning for alle institusjoner i Norge.

Hvilken ordning skal vi velge?

Klagesensur på eksamen skiller seg fra andre saker der man bruker forvaltningsloven på flere områder. Blant annet får man ikke full informasjon fra første vedtak som i andre saker. Hvis man skulle fått det ved klagesensur hadde for eksempel studentens egen begrunnelse for den karakteren de mener de fortjener vært vedlagt. I tillegg er det ved klagesensur anledning til et vedtak som er ugunstig for studenten, noe som ikke er tilfellet i andre forvaltningssaker.

NSO mener det er studentenes prestasjon som skal vurderes ved klagesensur, og ikke den første sensors prestasjon. Dokumentasjon om den opprinnelige karakteren og begrunnelsen er derfor nødvendig for at klagesensorene skal utføre sin oppgave. En ny sensurering uten informasjon om første sensur vil også sikre en helt nøytral vurdering av besvarelsen og forhindre at det oppstår et inntrykk blant studentene om at klagevurderingene er motivert av lojalitet sensorene i mellom. Dette er særlig viktig på grunn av muligheten til å gå ned en eller flere karakterer når man klager. Det er også verdt å nevne at det er svært ulik praksis når det gjelder hvilken type informasjon som de nye sensorene får ved bruk av forvaltningsloven. Ved noen institusjoner får man både sensors og students begrunnelse for klagen, andre steder bare den opprinnelige karakteren. NSO mener blindsensur er den ordningen som er mest rettferdig for studentene.

Norsk studentorganisasjon ber herved KD rydde opp i den uheldige situasjonen rundt klagesensur slik at institusjonene blir pålagt å bruke blindsensur i fremtidige klagesaker.

På vegne av NSO

Trine Oftedal

Fagpolitisk ansvarlig

¹ Rapporten fra arbeidsgruppa er tilgjengelig på UHRs nettside:
http://www.uhr.no/documents/Notat_oppsummering.pdf

